

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Etelä-Suomen aluehallintoviraston järjestämislain 30 §:n 2 momentin mukainen selvitys sosiaali- ja terveydenhuollon yhdenvertaisesta toteutumisesta vuonna 2024 ja Q1/2025

Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Järjestämislain mukainen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvottelu on toteutunut. Hyvinvointialuetta on ohjattu muun muassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toiminnan omavalvontavelvoitteesta sekä ehkäisevän päihdetyön lakisääteisistä tehtävistä. (Havainnot perustuvat valvontaan.)

Henkilöstön saatavuus ja riittävyys

Hyvinvointialueen mukaan terveystalveissa, kotiin vietävissä palveluissa ja asumispalveluissa on ollut pulaa hoitohenkilökunnasta. Psykiatriassa on ollut krooninen lääkäripula, jonka takia vuodeosastopaikkoja on jouduttu vähentämään. Lisäksi hyvinvointialueella on ollut pula puheterapeuteista. (Havainnot perustuvat ohjaus- ja arviointikäyntiin.)

Sote-tiedonhallinta ja tiedolla johtamisen edellytykset

Muistutuksiin vastaamisessa on ollut puutteita. Hyvinvointialue ei ole vastannut kaikkiin muistutuksiin kohtuullisessa ajassa. (Havainnot perustuvat kanteluihin.)

Hyvinvointialue on toimittanut tarkastuskertomuksia erilaisilla asiakirjoilla. Hyvinvointialue ei ole aina omavalvonnassa puuttanut sijaishuollon lainvastaiseen henkilöstörakenteeseen ja myös sijaishuollon lääkehoidon valvonnan osaamisessa on ollut puutteita. Hyvinvointialue on toteuttanut kotihoitoa koskien yksityisen palvelutuotannon tarkastustoimintaa tarkemmalla tasolla kuin oman palvelutuotannon tarkastamista. Oma palvelutuotantoa koskevat tarkastuskertomukset ovat jääneet usein ylätasoisiksi, eikä niissä ole ollut kaikilta osin riittävästi konkretiaa. Hyvinvointialueen omavalvonnassa on ollut lisäksi puutteita rekisteröintiä, itsemääräämisoikeuden rajoittamista, yöaikaista asiakkaiden valvontaa,

tietosuoja sekä omavalvonnan riittävyttä koskien. Hyvinvointialue on toimittanut aktiivisesti sosiaalihuollon palveluasumisen rajatun lääkevaraston tarkastuskertomuksia vuoden 2024 lopusta lähtien. (Havainnot perustuvat hyvinvointialueen toimittamiin tarkastuskertomuksiin, tiedusteluun ja valvontaan.)

Hyvinvointialueen valvontalain 34.2 §:n mukaisessa ilmoitusvelvollisuuden toteutumisessa on ollut puutteita. Hyvinvointialue ei ole aina tehnyt ilmoitusta, vaikka on todennut toiminnan epäkohtia. Sosiaalihuollon toimintaa koskevia ilmoituksia hyvinvointialue on toimittanut jo aikaisemmin, mutta terveydenhuollon toimintaa koskevia ilmoituksia säännönmukaisesti vasta vuoden 2024 lopusta alkaen. Lisäksi hyvinvointialue on toimittanut ilmoituksia muun muassa työsuojeluun liittyvistä tapahtumista. (Havainnot perustuvat valvontaan.)

Sote-palvelujen nykytila ja kehitys

Kirurgian hoitoon pääsyssä on ollut jonkin verran puutteita. Hyvinvointialue ei ole aina järjestänyt lääkäripalveluita yhdenvertaisesti oman hyvinvointialueen ja muiden hyvinvointialueen asiakkaille. (Havainnot perustuvat kanteluihin ja valvontaan.)

Selvitettävänä on kehitysvammalain mukaisten lääketieteen, psykologian ja sosiaalihuollon asiantuntijoiden toimintaan liittyvät epäkohdat, joilla voi olla vaikutusta asiakkaiden rajoittamistoimia koskeviin päätöksiin. Lisäksi selvitettävänä on välitön yhteydensaanti perusterveydenhuoltoon ja suun terveydenhuoltoon, hoitoon pääsy kiireettömään perusterveydenhuoltoon sekä hoitoon pääsyä koskevien tietojen julkaiseminen. (Havainnot perustuvat valvontaan.)

Erityisteema: Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

Lastensuojelulaissa säädetyt sosiaalityöntekijäkohtaiset enimmäisasiakasmäärät sekä palvelutarpeen arviointien käsittelyajat ovat ylittyneet. Sosiaalihuoltolain mukaisissa lapsiperheiden palveluissa ei ole ollut riittävästi henkilöstöä. Kaikille lastensuojelun asiakkaille ei ole laadittu asiakassuunnitelmaa. Johtavat sosiaalityöntekijät ovat toimineet säännönmukaisesti lapsen asioista vastaavina sosiaalityöntekijöinä. Lastensuojelun sijaishuollossa ei ole aina laadittu hallintopäätöstä rajoitettaessa yhteydenpitoa. (Havainnot perustuvat kanteluihin ja valvontaan.)

Hyvinvointialuetta on ohjattu lasten ja nuorten mielenterveyden hoidon ja sosiaalihuollon mielenterveystyön työnjaon kehittamisestä. (Havainto perustuu Etelä-Suomen yhteistyöalueen yhteistyökokoukseen.)

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Postiosoite: PL 1, 13035 AVI
Puhelinvaihde: 0295 016 000
kirjaamo.etela@avi.fi | www.avi.fi